

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Anette Langås Larsena ávddánbuktem dutkamis láhkáma birra buoragit duostoduváj Divtasvuona suohkanstivras. Anette Langås Larsens presentasjon om forskningen på læsing ble godt mottatt av kommunestyret i Tysfjord.

Láhkåmav dutká

■ Anette Langås Larsen le guoradallam gáktu varresvuodabargge Divtasvuonan duosstu skihppijit gudi aktidi láhkåmav ja skávlåmedisijnav.

Langås Larsen, guhti I riegedam ja bajássjaddam Divtasvuonan, le guoradallam dáv sierra tiemáv. Láhkåm bohtá bágos láhkát, ja vuoset láhkåmij áskulasj versas soames skihpudagá jali vájve diehti. Láhkåmij gullu varáv stieggit jali várkev gádodit, báktjasav, psyhkalasj vájvijt ja buojkulvissan vártov gádodit lågådahthemijn soames tevstas, álu áskulasj vuodujn. Aktan ietjas prosjæktajadediddijn Nina Foss Nasjonála Dutkamguovdásj Duodde ja Ietjá Dálkudimes Råmså Universitehtan (NAFKAM) ávddánbuvtiija prosjevta gávnadusájt Divtasvuona suohkanstivra tjáhkaniemen ragátmánno 17. biejeve. - Sággájdahhtám lev guokta álmma ja lågenanakta nissuna Divtasvuonan gudi barggi dálkudiddjen, skihppijsujttárin ja varresvuodabarggen ja sijá gasskavuodav skihppijda gudi aktidi láhkåmav ja skávlåmedisijnav, sihke ájnegattjat ja juohkusin. Dutkamprosjækta le lahka aktisasj barggo Divtasvuona suohkanijn, oassálasste dutkamin li ienemusát áttjuduvvam varresvuoda- ja huksoojve baktu, subtsastij Langås Larsen. Láhkåmin le guhká dáhpe dánna nuortalin, valla gávnnu binná dutkám

mij gullu varresvuodabarggij kultuvralasj dádjadusás láhkåmis. Dutkam psyhkalasj pasientaj anos árbbedábålasj láhkkijs vuoset sáme pasienta viehkev áhtsi láhkkijs ienebuv dádtja pasientajs. - Ávdep ja ietjama dutkamijn vuodon, ájggop ádá prosjevntan lagábuj guoradallat gáktu varresvuodabargge háldadi pasientajt gudi viehkev gávnni skávlåmedisijnan ja árbbedábålasj láhkåmin. Makkir átsådallama li varresvuodabarggijn háldadimijn pasientaj gudi aktidi láhkåmav ja skávlåmedisijnav julevsáme guovlojn? Majt diehti varresvuodabargge láhkåma birra? Gáktu vájkkut varresvuodabargge ietjas tjerdalasj ja kultuvralasj duogásj átsådallamav ja dádjadusáv árbbedábålasj láhkåmis? Ja gáktu sáhkadi varresvuodabargge gaskanisá láhkåma birra, javlaj Anette Langås Larsen Divtasvuona suohkanstivrra-politihkkárijda.

Árbbedáhpe

Larsena ságastallama varresvuodabarggij vuoset muhtema láhkåmav tjadni sáme árbbedábijda ja muhtema e. Valla gájka guorrasij láhkåm risstalasj dábijda gullu. Sij jáhkki

pasienta adni láhkåmav ja jáhkki láhkåm le dábålasj suohkanin, valla e gávna dav vuosstebiellen skávlåmedisijnnav. Gájka vieledi pasienta jáhkov láhkåmij, dan diehti gå le dábålasj suohkanin, sierraláhkáj sámij gaskan. - Láhkåm guosská ålov. Muhtema javlli gullu unnep vájvijda duola dagu varrastieggimij, gádodibme vártojs, báktjasijt, bådnevárkev ja nav vijddásappot. Madi ietjåda vas giehto alvos vájvij birra duola dagu bårredávdda, psyhkalasj vájve ja nav vijddásappot. Gå varresvuodabarggijt ságájdahhtiv átsådallamij birra láhkåma hárráj, de álu mujsta gahtjadin jus priváhta ulmutjin gatjådiv jali fáhkabarggen. Moaddása subtsastin priváhta átsådallamij birra láhkåma hárráj, jali subtsasij birra majt lidjin gullam, javlaj Langås Larsen. Dan láhkáj sieradin priváhta ja barggo átsådallamij gaskan mij gulluj láhkåmij. Varresvuodabargge gev Larsen ságájdahhtij ællim oahppam majdik láhkåma birra, jali ietjá árbbedábålasj buoredimvuogij birra ietjas áhpadusån. Dav majt diehtin, lidjin oahppam bajássjaddadahttin suohkanin gånna dát gávnnu. Máhtudagáv láhkåma birra li áttjudam subtsasij ja átsådallamij baktu, jali soames berrahin le lågåduvvam. Valla vájllu máhtudahka duostodittjat dáv barggosajen. - Varresvuodabarggij milta almulasj virgen le gássjelis sáhkadi gaskanisá

láhkåma birra. Gullu le tjanådum tabutiebmán, ja danen ij ulmusj dan birra sáhkada almullattjat, ja sierraláhkáj varresvuodabarggen. Vuojnnet lågådime birra ij bárep nammaduvá ietján gå ietjas sosiála juohkusin ja ietjas tjerdalattjat. Sæmme bále le dát ájnas pasientajda gudi jáhkki láhkåmij dan diehti gå máhtta fámojt áttjudit gå le skibås, javlaj Anette Langås Larsen gut diededij vejulasjvuoda birra joarkátjit dutkamav.

Sån le ávdebut tjadådum sæmme guoradallamav «dábålasj» ulmuttij gaskan gudi viehkev gávnni láhkki lunna soames suohkanin Nuortta-Råmsån. Suohkanstivra oassálasste buoragit duostun ávddánbuktemav, ja muhtema hállamstávllås subtsastin ietjasa átsådallamij birra láhkåma hárráj.

- Jáhkav le máhttelis dahkat dáv oassen áhpadusás UiTan, sierraláhkáj jus buohtastahtá båhtusijt goappátja suohkanij. Vuojnedahte le sierra dárbo máhtudahkaj dán birra varresvuodabarggij gaskan, javlaj seniordutke ja prosjæktajadediddje Nina Foss ávddánbuktema mañgela. Prosjækta le ruhtaduvvam Nordlånda fylkkasuohkanis, SANKSas, Sámedikkes, Guovdásj hüksodutkamis, NAFKAM, Sáme guoradallamguovdátjis ja Árran julevsáme guovdátjis.